
ИНФОРМАЦИОННИТЕ ТЕХНОЛОГИИ ПРИ МОТИВАЦИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ – НОВО ПОКОЛЕНИЕ УЧЕБНИЦИ

СУЗАН Б. ХЮСЕИН

INFORMATION TECHNOLOGY IN STUDENT'S MOTIVATION – A NEW GENERATION OF TEXTBOOKS

SUZAN B. HYUSEIN

ABSTRACT: *The present article offers in front of us the advantage of information technology in student's education. Nowadays the new technologies are compulsory part of our life and this is a precondition to insert them in contemporary education in schools. The information technologies help us to overcome the barrier between students and teacher. With these changes the school becoming a place where the pupil is understood, interested and curious.*

KEYWORDS: *information technology, teacher, student, training*

Въведение

С постъпването си в училище детето се превръща в ученик. Ученикът трябва да слуша в час, трябва да си води бележки, да седи мирно в час и да внимава. Тези действия изглеждат логични, понеже сме приели, че те са само част от задълженията на ученика в училище. Всичко е добре до момента, в който осъзнаваме, че в думата задължение липсва факторът мотивация.

Пренебрегването на стимула за обучение от страна на учениците предизвиква развитие на негативно отношение към ученето, както и към учителите и училището.

Всички ние живеем в един по-различен свят – светът на новите технологии, социални мрежи, блогове, имейли, интернет. Информационните и комуникационните технологии се развиват изключително бързо. Възникващите проблеми са свързани именно с тяхното използване в образованието:

- различно ниво в подготовката на учениците;
- недостатъчно владение на езика на обучение от децата;

С навлизането на информационните технологии в учебния процес се предоставят някои от възможностите им:

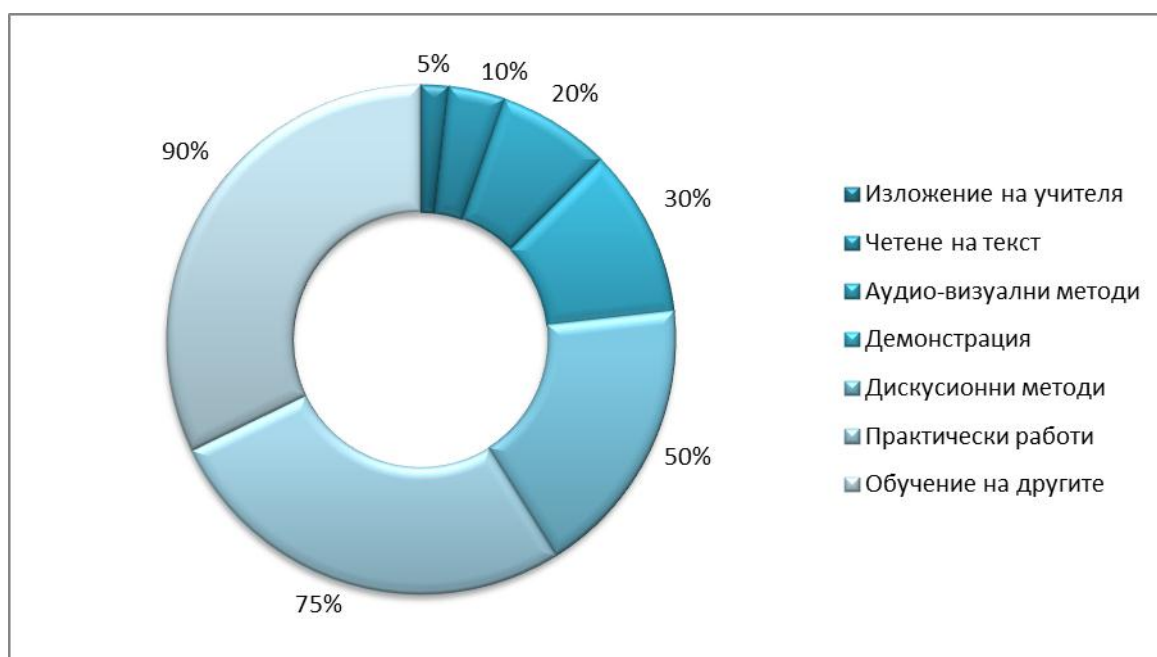
- пробуждане на интереса на учениците към процеса на обучение;
- положителна емоционална нагласа;
- постигане на по-голяма активност;
- развитие на мисленето и въображението;
- проява на по-голяма самостоятелност от страна на учениците;
- за по-кратко време учениците имат възможност за усвояване на повече информация;
- облекчава, както труда на учителя така и на ученика;
- позволява използването на информацията в нови условия.

„ Кажете ми и ще забравя,

покажете ми и ще запомня,
заинтересувайте ме и ще разбера.“
Бенджамин Франклин

Известни са изследвания, които доказват, че човек усвоява различно количество информация за едно и също време:

- При изложение на учителя, степента на активност на учениците е 5%;
- при четене на текст е 10%;
- при аудио-визуални методи е 20%;
- при демонстрация е 30%;
- при дискуссионни методи е 50%;
- при практически работи е 75%;
- при обучение на другите е 90%. [3]

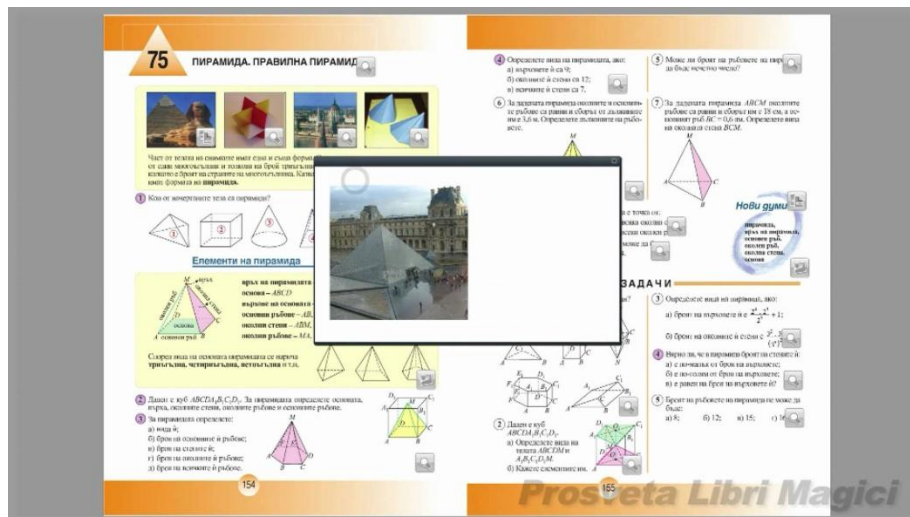
Фиг. 1 Усвояване на различно количество информация за едно и също време

Усвояването е процес на приспособяване на нашите ментални модели към новия опит.

„Познавателното развитие е резултат от действия с елементите на обкръжаващата среда и интерактивно обучение има за резултат асимилацията и акомодацията към стимулите.“

Жан Пиаже

Мотивацията е движещата сила, която стои зад всички действия на индивида. Основната задача на съвременния учител е да мотивира по подходящ начин своите ученици. Един подходящ начин за това е използването на електронни учебници, но какво всъщност представляват те?

Фиг. 2 Електронен учебник

Онези, които за пръв път чуват за електронния учебник трябва да знаят, че той е дигитален вариант на печатния, но с добавени мултимедийни материали – задачи, упражнения, илюстрации, тестове за проверка на знания, музика, видеофилми, игри, триизмерни анимации и др. Той стриктно следва съдържанието на печатните, което е одобрено от МОН и покрива напълно програмата за съответния клас и предмет. Значителна е разликата след това, т.е. е-учебниците не са просто компютърно копие – те са ново поколение инструменти. Те помагат да се промени стереотипът за образованието от „Ученето е досадно“ към „Ученето е забавно“. Е-учебниците са интерактивни, занимателни, лесни и удобни за работа. Това е така, защото електронният учебник не само може да се чете, но и самият той говори, свири и пее, прави експерименти или разказва чрез добавените в него видеофилмчета. Те са изработени под формата на FlipBook, т.е. като разлистваща се книга. Може да се използва онлайн на платформа – уебсайт или офлайн, чрез приложение инсталирана на компютъра, след като предварително бъдат сведени и синхронизирани. За да получи достъп до даден е-учебник, потребителят трябва първо да се регистрира в www.e-uchebnik.bg и да следва следващите стъпки за да отключи съдържанието му. След всичко това, потребителят може да разгледа своя е-учебник и не само това. Той може да драска, да чертае и да рисува по страниците, което е забранено при употребата на печатен учебник, а след това да запази или изтрие промените. Допълнителните ресурси подпомагат упражненията и може да са под формата на игра, запис на прочетен на глас текст, анимирана кръстословица и др. [1]

➤ **Предимства за ученика** – игровата форма на упражненията е много ефективна за трайното усвояване на материала. За това е-учебниците са особено полезни за деца в начален етап на образование, когато те се разсейват най-лесно. Подходящи и са за изучаване на чужди езици, тъй като ученикът слуша говор от носител на езика. Сред многото преимущества на е-учебниците е и това, че те не тежат и не заемат пространство. Освен в клас децата могат да се учат и да се забавляват самостоятелно вкъщи.

➤ **Предимства за учителя** – след като учителят влезе в час иска да бъде сигурен и спокоен, че ще задържи вниманието на учениците и че те бързо и трайно усвоят материала. Това, обаче изисква подготовка и допълнително време.

➤ **Предимства за родителите** – може да се включи в обучението на детето си в домашни условия. Всеки амбициозен родител се стреми да откъсне детето си от компютъра. Това е предварително загубена битка, защото компютърът, таблетът и

смартфонът са любими играчки. Но е-учебниците по естествен начин приучват детето да използва интерактивните им възможности за учебни цели.

Така наречените електронни учебници са съвременни информационни технологии за обезпечаване на учебния процес и научните иновационни изследвания и отговарят на новите потребности на личността на обучаемия. Те са компютърни продукти за обучение, проверка и оценка.

Не без значение е и това, че в условията на криза, когато финансовият ресурс е ограничен, замяната на печатната книга с електронна е икономически по-изгодно.

До този момент посочихме ползите от избора на е-учебник, но и те си имат недостатъци, които също може да посочим, а именно:

- Технологията може да е несъвместима с нов софтуер;
- За да се избегне повреда или загуба, е необходима грижа по поддръжка и складиране на файлове;
- Лесното възпроизвеждане може да доведе до разпространение на копия без разрешение.

Заклучение:

Електронното образование навлиза успешно в съвременното образование в България. Въпреки безспорните предимства на е-учебници, те си имат и недостатъци. Ефективността на учебния процес се повишава. Знанията, които се усвояват по този начин се различават с по-голяма трайност и задълбоченост. Емоционалният фон се отличава с висока динамика и положително отношение при усвояване на знанията. Използването на е-учебници и електронното обучение се превръщат в нов метод. Така се засилва интересът на учениците към учебния предмет. Благодарение на всичко това, качеството на образователния процес също се повишава.

ЛИТЕРАТУРА

1. <http://www.e-uchebnik.bg/>
2. Иванов, Ив. Интерактивни методи на обучение.
3. Гюрова, В. и колектив. Интерактивността в учебния процес, 2006.